

การศึกษาผลการพัฒนาความคิดและผลงานสร้างสรรค์
จากกิจกรรมศิลปะกระดาษสร้างสรรค์ของผู้เรียนระหว่าง 10-12 ปี
โดยใช้แนวคิดสังคมฮัก (GCK4S)

The Effect of Creative Art Activities from Papers of 10-12
years Learners by using the Hug Social (GCK4S) Approach.

ชลธาร เต็งเจริญกุล¹
Chonlatarn Tengcharernkul
ศิริพงษ์ เพียศิริ²
Siribhong Bhasiri

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² อาจารย์,ดร สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ ของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปีจากกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์สร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบสังคมอุดมคติ (GCK4S) มีจำนวนผู้เรียนผ่านตามเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) เพื่อศึกษาผลงานสร้างสรรค์ ของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี จากกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์สร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบสังคมอุดมคติ (GCK4S) มีจำนวนผู้เรียนผ่านตามเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี จากกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์สร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบสังคมอุดมคติ (GCK4S) การวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี โรงเรียนอัสสัมชัญ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 6 คน เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Design) โดยศึกษาแบบ One-Shot Case Study เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์สร้างสรรค์ ของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี โดยใช้แนวคิดสังคมอุดมคติ (GCK4S) วิชา ศิลปะสำหรับวัยรุ่น (Art for Teen) เรื่องทัศนธาตุ จำนวน 8 แผน 16 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์จากผลการวาดภาพ (TCT-DP) โดย Urban & Jellen จำนวน 1 ชุด 3) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์สร้างสรรค์ ของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี โดยใช้แนวคิดสังคมอุดมคติ (GCK4S) จำนวน 1 ชุด 4) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ จำนวน 1 ชุด และ 5) แบบประเมินผลงานการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดสร้างสรรค์ ของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี จากกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์สร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบสังคมอุดมคติ (GCK4S) มีคะแนนเฉลี่ยรวม 59.66 คิดเป็นร้อยละ 82.86 มีจำนวนผู้เรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100 2) ผลงานสร้างสรรค์ ของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี จากกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์สร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบสังคมอุดมคติ (GCK4S) มีคะแนนเฉลี่ย 381.16 คิดเป็นร้อยละ 82.15 มีจำนวนผู้เรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 6

คน คิดเป็นร้อยละ 100 และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี จากกิจกรรมศิลปะกระดาษสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบสังคมอุดมชัก (GCK4S) พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับ พอใจมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.78

คำสำคัญ : การศึกษาผลการพัฒนาความคิดและผลงานสร้างสรรค์, กิจกรรมศิลปะกระดาษ, ผู้เรียนระหว่าง 10-12 ปี, แนวคิดสังคมอุดมชัก (GCK4S)

Abstract

The objectives of this research are 1) to examine the creativity of the learners aged between 10-12 years old, 70 percent of whom were qualified, through the creative paper art activities using the hug social (GCK4S) approach, 2) to assess the creative pieces of work of the learners aged between 10-12 years old, 70 percent of whom were qualified, through the creative paper art activities using the hug social (GCK4S) approach, and 3) to investigate the satisfaction of the learners aged between 10-12 years old through the creative paper art activities using the hug social (GCK4S) approach.

The participants of this research were six learners aged between 10-12 years old at Hug School in Khon Kaen Province. This research is a pre-experimental designed research that was conducted with one-shot case study. The instruments used were 1) eight lesson plans of Art for Teen for the total of 16 hours on the topic of visual elements, utilizing the creative paper art activities using the hug social (GCK4S) approach, 2) one set of the Test for Creative Thinking-Drawing Production (*TCT-DP*) by Urban & Jallen, 3) one set of satisfaction questionnaires

for assessing the satisfaction toward the conduction of the creative paper art activities using the hug social (GCK4S) approach for 10-12 year-old learners, 4) one set of learning behavior observation form, and 5) Holistic Rubrics summative evaluation form. The obtained data was analyzed to carry out mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), and percentage.

The results were as follows. 1) According to the creativity examination of the learners aged between 10-12 years old through the creative paper art activities using the hug social (GCK4S) approach, it was revealed that six students, 100 percent, were qualified. Their mean score was 59.66 or 82.86 percent, which were above the requirement. 2) The assessment of the creative pieces of work of the learners aged between 10-12 years old through the creative paper art activities using the hug social (GCK4S) approach disclosed that all six students, 100 percent, scored 381.16 on average, which was 82.15 percent and met the requirement. 3) Regarding the investigation of the satisfaction of the learners aged between 10-12 years old through the creative paper art activities using the hug social (GCK4S) approach, it was obvious that the learners were most satisfied with the mean of 4.78.

Keywords: The effect of creative art, activities from paper, 10-12 year-old learners, using the hug social (GCK4S) approach.

บทนำ

พลังในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนา ประเทศ ให้มีความเจริญก้าวหน้าได้นั้น ทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่าอย่างมาก และในปีพุทธศักราช 2558 ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN) ซึ่งเป็นความร่วมมือกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ฉะนั้นแล้วประเทศไทยควรเตรียมความพร้อมในหลายๆ ด้านโดยเฉพาะทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามวิสัยทัศน์ที่ประเทศต้องการดังแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 กล่าวว่า “สังคมอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข ด้วยความ เสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยการสร้าง ภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบ เศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจาก การเปลี่ยนแปลง ได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ”

สิ่งที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ คือ การศึกษา เพราะการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการ ที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่างๆ ตลอดจนช่วยวางราก ฐานพัฒนาการของชีวิต ตั้งแต่แรกเกิด พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีวิตและ ประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์ การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ เพื่อให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ จำเป็นต้องมี ลักษณะ คือ มีความคิดสร้างสรรค์เสริมสร้างจินตนาการ เพื่อประดิษฐ์คิดค้นผลผลิต ต่างๆ ให้มีวิวัฒนาการแปลกใหม่ มีประโยชน์ อันเป็นแรงผลักดันให้สังคมพัฒนา รุดหน้าอย่างเหมาะสม

จินตนาการ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดแรงผลักดันที่พัฒนาสังคมให้มีความ เจริญ ก้าวหน้ากับการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากจินตนาการเป็น จุดก่อเกิดแห่งความคิด สร้างสรรค์ จินตนาการเป็นเรื่องเกี่ยวกับจินตภาพ คือการสร้างภาพในสมองหรือนึกคิดเป็นภาพจึง เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ถือเป็นทักษะเบื้องต้น

ของความคิดสร้างสรรค์จินตนาการของมนุษย์มักไม่มีที่สิ้นสุด นิพนธ์ ชันแก้ว (2551) ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ได้รับการกล่าวถึงเป็นอย่างมากในปัจจุบัน เพราะเป็นการเสริมสร้างศักยภาพทางสมองอย่างหนึ่ง ทั้งในด้านการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาและผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ชินกร คำภูธร (2555) ยิ่งในอนาคตบุคคลต้องใช้ความรู้ ทักษะ และความคิดสร้างสรรค์ไปในการแก้ปัญหาต่างที่เกิดขึ้น ภัทรตรา พันธุ์สีดา (2545) ผู้วิจัยจึงเห็นว่าความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนนั้นมีความจำเป็นและสามารถได้รับการส่งเสริมปลูกฝังพัฒนาได้ในห้องเรียน โดยผู้เรียนจะเก็บสะสมโน้ตค้นพบประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้จากการเรียนรู้ไว้ในสมองและสามารถนำมาเชื่อมโยงเข้ากับสิ่งใหม่ๆ เมื่อผู้เรียนได้รับการกระตุ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่ครอบคลุมทั้ง 4 องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ คือ คิดคล่องตัว คิดยืดหยุ่น คิดริเริ่ม และคิดละเอียดลออ แล้วก็เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์ที่หลากหลาย มีความซับซ้อน และแก้ปัญหาได้อย่างชาญฉลาด ผลิตผลงานออกมาอย่างสร้างสรรค์

โรงเรียนอัสสุล เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัยถือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ซึ่งเติมเต็มความต้องการของมนุษย์ที่แสวงหา ต้องการเรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆนอกเหนือการเรียนในระบบโรงเรียน โอกาสของผู้เรียนเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา สถานที่แล้วก็เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์ที่หลากหลาย มีความซับซ้อนและสามารถแก้ปัญหาที่ชาญฉลาดและผลิตงานออกมาอย่างสร้างสรรค์ กรมวิชาการ (2542) โดยโรงเรียนมีความมุ่งเน้นการเรียนศิลปะในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย สนุกสนาน และเพลิดเพลิน (Happiness) โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการใช้ความคิดและจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ (Creativity) ผ่านการใช้ทักษะทางศิลปะ (Skill) ที่คำนึงถึง ความเหมาะสมกับวัยและยังเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักเห็นคุณค่าความงามในศิลปะ (Appreciation) ที่มีอยู่รอบๆ ตัว โดยมีแนวความคิดการสอนแบบ ”สังคมอุดมฮัก” (GCK4S) คือ การสอนที่ทำห้องเรียนให้สนุกและมีความสุขส่งเสริมจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ การหัดแก้ปัญหา เรียนรู้รัก

ห่วงหาอาทรธรรมชาติ รักท้องถิ่น การทำงานเป็นกลุ่มใส่ความมีสุนทรียะให้กับผู้เรียน ภายใต้อารมณ์ความถูกต้องและความรู้ผู้เรียนจะได้รับอย่างเหมาะสมตามช่วงวัยรวมทั้งมนุษยสัมพันธ์การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม กรมวิชาการ (2551)

ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แก่ผู้เรียนนั้นควรศึกษาช่วงวัยของผู้เรียน เนื่องจากแต่ละช่วงวัยจะมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา การคิดสร้างสรรค์ อารมณ์ ที่แตกต่างกันจากการศึกษาของสถาบันพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (2553) พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนจะค่อยๆ สูงขึ้นตามอายุ จนกระทั่งผู้เรียน เรียนอยู่ประมาณระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 (ช่วงอายุ 10-12 ปี) พัฒนาการทางด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก จะลดลงหรือหยุดชะงักหายไปเนื่องจาก สภาพแวดล้อม กฎระเบียบที่เข้มงวด การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น เกิดความวิตกกังวล กลัวทำไม่ถูก กลัวการลงโทษ ทำให้ขาดอิสระทางด้านความคิด ชินกร คำภีร์ (2555) ดังนั้นจึงควรมีการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายและมีทิศทางที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ไม่ปิดกั้นตนเองอีก ความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นคุณสมบัติ ที่พึงประสงค์จึงต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียนและสังคมต่อไป

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจ พัฒนาและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่อายุระหว่าง 10-12 ปีให้ได้รับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่ต่อเนื่อง และมีความพร้อมที่จะรับกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยใช้แนวคิดการสอน สังคมอุดมฮัก (GCK4S) โดยผู้วิจัยใช้กิจกรรมศิลปะกระดาษสร้างสรรค์ วัสดุหลักที่ใช้ในการสร้างสร้งงานศิลปะคือ กระดาษ เนื่องจากกระดาษเป็นวัสดุที่มีหลากหลายทั้ง ขนาด ความหนาของกระดาษ ลักษณะพื้นผิว เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลายอีกทั้ง การเรียนศิลปะไม่ใช้การวาดภาพเพียงอย่างเดียวยังมีเทคนิค วิธีการที่นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย เช่น การพับ ปะติด พิมพ์ภาพ ปั่น ตัด เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปีจากกิจกรรมศิลปะกระดาษสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดสังคมอุดมอีก (GCK4S) ให้มีจำนวนผู้เรียนผ่านตามเกณฑ์ร้อยละ 70
2. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ ของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี จากกิจกรรมศิลปะกระดาษสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดสังคมอุดมอีก (GCK4S) ให้มีจำนวนผู้เรียนผ่านตามเกณฑ์ร้อยละ 70
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี จากกิจกรรมศิลปะกระดาษสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดสังคมอุดมอีก(GCK4S)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Research) โดยทำการทดลองกับกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (One-shot case study) มีการทดสอบหลังเรียน ศึกษาผลการเรียนรู้

2. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี โรงเรียนอัสสุล จำนวน 6 คน เนื่องจากโรงเรียนอัสสุล มีหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนตามอัธยาศัย โดยมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้าน ความคิดสร้างสรรค์ สังคมวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและทักษะทางศิลปะตามความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน อย่างเต็มที่ที่เป็นหลักสูตรการสอนเฉพาะ ซึ่งไม่เหมือนโรงเรียนศิลปะทั่วไปที่มีผู้เรียนจำนวนมาก ฉะนั้นในห้องเรียนจะมีผู้เรียนไม่เกิน 6 คน และด้วยความพร้อมของอุปกรณ์ศิลปะต่างๆ จึงทำให้ครูผู้สอนสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและดูแลผู้เรียนอย่างทั่วถึง โรงเรียนจึงมีนโยบาย ห้องเรียนไม่เกิน 6 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมศิลปะกระดาษสร้างสรรค์ ของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี โดยใช้แนวคิดสังคมอุดมฮัก (GCK4S) จำนวน 8 แผน 16 ชั่วโมง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่
 - 1) แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์จากผลการวาดภาพ (TCT-DP) โดย Urban & Jellen จำนวน 1 ชุด
 - 2) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมศิลปะกระดาษสร้างสรรค์ ของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี โดยใช้แนวคิดสังคมอุดมฮัก(GCK4S) ซึ่งใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 1 ชุด
 - 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ จำนวน 1 ชุด
 - 4) แบบประเมินผลงานการเรียนรู้ โดยให้คะแนน แบบรูบริกส์ (Rubrics)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเป็น 2 ข้อ ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ ของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปีจากกิจกรรมศิลปะกระดาษสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบสังคมอุดมฮัก (GCK4S) มีจำนวนมีผู้เรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 59.66 คิดเป็นร้อยละ 82.86 ซึ่งผ่านตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2 ผลการศึกษาผลงานสร้างสรรค์ ของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปีจากกิจกรรมศิลปะกระดาษสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบสังคมอุดมฮัก(GCK4S) มีจำนวนผู้เรียนผ่านเกณฑ์ทั้งหมดจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีคะแนนเฉลี่ย 381.16 คิดเป็นร้อยละ 82.15 ซึ่งผ่านตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี จากกิจกรรมศิลปะกระดาษสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบสังคมอุดมคติ (GCK4S) ผลรวมความพึงพอใจของผู้เรียนทั้ง 3 ด้านพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับ พอใจมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.78

2. อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาค้นคว้าพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พบว่า แสดงคะแนนผลการศึกษาค้นคว้าพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี จากแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์จากผลการวาดภาพ (TCT-DP) มีผู้เรียนผ่านเกณฑ์ (จำนวน 6 คน) คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์นั้นต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 (50.4คะแนน จากคะแนนเต็ม 72 คะแนน) มีผู้เรียนที่ทำคะแนนสูงสุดคือ 66 คะแนน (ร้อยละ 91.67ของคะแนน) จำนวน 1 คน และคะแนนน้อยที่สุดคือ 54 คะแนน (ร้อยละ 75.00ของคะแนน) จำนวน 1 คน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยคะแนนจากผู้เรียนที่ทำแบบทดสอบทั้งหมดคือ 59.66 คะแนน (คะแนนเต็ม 72 คะแนน) และเมื่อดูรายละเอียดของเกณฑ์ประเมินความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 11 เกณฑ์นั้น พบว่า ผู้เรียนสามารถทำคะแนนเต็มคือ ด้านการต่อเติม (Cn) กับด้านความสมบูรณ์ (Cm) ซึ่งได้โดยรวมคะแนนเท่ากันคือ 36 คะแนน (คะแนนเฉลี่ยด้านละ 6 คะแนน) และด้านที่ผู้เรียนได้คะแนนต่ำสุดใน 11 เกณฑ์คือ ด้านความต่อเนื่องด้วยเส้น (Ci) ได้คะแนนโดยรวม 18 คะแนน (คะแนนเฉลี่ย 3.00 คะแนน) นั้นเห็นได้ชัดว่าผู้เรียนมีความคิดริเริ่มต่อเติมภาพ เพื่อให้ภาพเกิดความสมบูรณ์ครบตามที่แบบประเมินกำหนดมาโดยที่นำสิ่งที่ผู้สอนสอนนำมาสร้างเป็นรูปภาพได้ดี ซึ่งแสดงถึงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยมีสถานการณ์บังคับนั้นคือเวลาและเกณฑ์คะแนนที่ผู้เรียนทำได้น้อยคือด้านการต่อเนื่องด้วยเส้น กล่าวคือ ผู้เรียนวาดภาพเชื่อมโยงรูปร่างที่แบบประเมินกำหนดมาให้สร้างเป็นรูปภาพเดียวกัน (รวมกันเป็นภาพเดียว)ไม่ใช้การต่อเติมให้สมบูรณ์ไปที่ละชิ้น สิ่งที่ควรส่งเสริมผู้เรียนอย่างเห็นได้ชัดคือ การมองภาพเป็นรูปโดยรวมก่อนว่ารูปร่างที่แบบประเมินกำหนดมาสามารถรวมกันแล้วเป็นภาพอะไรได้บ้าง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนที่ได้คะแนนสูงนั้นทำคะแนนด้านการต่อเติม

และด้านความสมบูรณ์ได้เต็มและมีการสร้างภาพที่เชื่อมโยงเป็นภาพเดียว สัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่ตั้ง ภาพที่ออกมามีความแปลกใหม่ที่อยู่ในผู้เรียนช่วงวัยเดียวกัน อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงการที่ผู้เรียนได้รับการพัฒนาระบบการคิด(คิดคล่องแคล่ว ยืดหยุ่น ริเริ่ม ละเอียดลออ) อย่างสร้างสรรค์ ตามแนวคิด สังคมอุดมฮัก (GCK4S) ที่เกิดจากกระบวนการจัดเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนตลอดจนการถ่ายทอดความรู้ เทคนิค สาธิตและปฏิบัติ ของผู้สอนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย คิดอย่างเป็นระบบ จัดกิจกรรมตรงตามช่วงวัยของผู้เรียน ให้อิสระพัฒนาส่งเสริมจนผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเองสอดคล้องกับ Gale (อ้างถึงใน ประยงค์ มาแสง 2542) ที่กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้โดยการบังคับ จิตใจ หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลการสอนที่เคร่งครัด ระเบียบ แต่เป็นผลผลิตในเชิงจิตวิทยาและสังคมที่มีอิสระ บ้านและโรงเรียนมีส่วนช่วยให้เด็กเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ อิสระเสรี ในการแสดงออกแต่ในทางตรงกันข้ามหากโรงเรียนและพ่อแม่ควบคุมเด็กให้อยู่ในกรอบ ถือเป็นการสกัดกั้นความคิดแปลกใหม่ สิ่งที่ช่วยผู้เรียนพัฒนาอีกอย่างหนึ่งคือ สื่อการสอนของครู บรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนส่งผลให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออก มั่นใจในการลงมือทำแบบประเมินในการวาดภาพครั้งนี้ในเวลาที่ยากัด ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริประภาพรธรรม คุ้มวิจิตร (2552) ที่กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยครูจะส่งเสริมให้ผู้เรียนถามและสนใจต่อคำถาม ตั้งใจฟัง เอาใจใส่ในความคิดแปลกๆ เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ ยกย่องชมเชยผู้เรียนที่มีจินตนาการแปลก และมีคุณค่า สิ่งเหล่านี้เป็นวิธีการเสริมแรงที่เอื้อต่อพัฒนาการทางความคิดที่สูงขึ้นของผู้เรียนอีกวิธีหนึ่ง เมื่อผู้เรียนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ระดับหนึ่งแล้ว สมองจะมีการคิดพิจารณาที่หลากหลายและสามารถคิดข้ามกลุ่มวิชาได้หรือแม้แต่นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับ Han (2000) ที่กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนมีความหลากหลายและสามารถแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์ข้ามกลุ่มวิชาได้หลายด้าน นอกจากนั้นแล้วผู้สอนยังปฏิบัติตามคำชี้แจงของแบบประเมินอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ผลคะแนนออกมามีความเที่ยงตรงมากที่สุด

2. ผลการศึกษาพัฒนาการผลงานสร้างสรรค์ พบว่า ผลการศึกษาพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ของผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี จากผลรวมคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมและประเมินผลงาน จำนวน 8 แผน โดย ผู้เรียนต้องมีคะแนนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 พบว่า มีผู้เรียนผ่านเกณฑ์ทั้งหมดจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีผู้เรียนทำคะแนนสูงสุดจากกระประเมินทั้ง 8 แผน คือ 392 คะแนน (ร้อยละ 84.48) จำนวน 2 คน ผู้เรียนที่ทำคะแนนรวมทั้ง 8 แผน น้อยที่สุด คือ 359 คะแนน (ร้อยละ 77.37) จากข้อมูลผู้วิจัยพบว่าผู้เรียนสามารถทำคะแนนทางด้านพฤติกรรมและผลงานเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามลำดับตั้งแต่แผนที่ 1 ถึงแผนที่ 8 (แยกคะแนนพฤติกรรมกับผลงานในแต่ละแผน) แต่เมื่อผู้วิจัยนำคะแนนทั้งสองมารวมกันพบว่า แผนที่ 6 เรื่อง แปลงร่าง 7 ขึ้น เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้คะแนนรวมมากที่สุด คือ 308 คะแนน (คะแนนเต็ม 464 คะแนน) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทำคะแนนน้อยที่สุดคือ แผนที่ 1 เรื่อง เส้น เส้น ได้ 262 คะแนน ค่าคะแนนเฉลี่ยที่ผู้เรียนทำได้คือ 381.16 คะแนน (ร้อยละ 82.15) และเมื่อศึกษาโดยแยกคะแนนพฤติกรรมและคะแนนผลงานในแต่ละแผน พบว่า คะแนนจากแบบประเมินพฤติกรรมและแบบประเมินผลงานมีการพัฒนาขึ้นตามลำดับโดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมจากแบบประเมินผลงานทั้ง 8 แผน คือ 265.30 คะแนน (คะแนนเต็ม 320 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 82.90 และมีคะแนนเฉลี่ยรวมจากแบบประเมินพฤติกรรมทั้ง 8 แผน คือ 115.83 คะแนน (คะแนนเต็ม 144 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 80.43 ซึ่งสรุปได้ว่า ผู้เรียนได้รับการพัฒนาขึ้นตามลำดับและเมื่อผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

โดยแผนที่ 7 เป็นแผนที่ผู้เรียนมีคะแนนสูงสุด คือ คะแนนผลงาน 212 คะแนน คะแนนพฤติกรรม 96 คะแนน แสดงให้เห็นว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดสังคมอุดมฮัก (GCK4S) นั้นที่มุ่งเน้นพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามหลักการคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Guilford (1968) คิดคล่องแคล่ว คิดยืดหยุ่น คิดริเริ่ม คิดละเอียด สอดแทรกเข้าไปในแผนการจัดการเรียนรู้โดยจำลองสถานการณ์ให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาสร้างสรรค์งานจากศิลปะกระดาดายุคต่อกับการสอนโดยใช้

แนวคิดสังคมอุดมชัก (GCK4S) มีด้วยกัน 7 องค์ ประกอบคือ ความดี สังคม ความรู้ (ธรรมชาติ ตำรา ท้องถิ่น เทคโนโลยี) สนุกสนาน สนับสนุน ส่งเสริม สร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีประภา หิรัญชาติ (2542) กล่าวไว้ว่า เด็กที่ได้รับการฝึกโดยใช้แผนการฝึกแบบธรรมชาติมีผลต่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กดีขึ้น จะเห็นว่าคะแนนทั้งทางด้านพฤติกรรมและผลงานของผู้เรียนนั้นมีพัฒนาขึ้นเรื่อยๆตามลำดับ เมื่อผู้วิจัยมองในรายละเอียดด้านผลงานโดยรวมที่น่าสนใจของผู้เรียนนั้นคือ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากการตกแต่งภาพอย่างตั้งใจระบายสีเด่นชัดมองเห็นรายละเอียดในเรื่องระยะ มิติของภาพ ระยะหน้า กลาง หลัง ผลงานออกมาตรงกับจุดประสงค์ของกิจกรรม ผลงานเริ่มมีเอกลักษณ์ของตนเองแทรกลงไปในงานด้วย อีกประการหนึ่งผลงานที่มีความน่าสนใจ จากการสังเกตจากขณะปฏิบัติงานผู้เรียนที่ทำผลงานได้ดีจะมีผู้เรียนคนอื่นๆ มายกย่อง ชมเชย กล่าวถึง ทำให้ผู้เรียนนั้นเกิดแรงบันดาลใจ ภูมิใจที่จะสร้างสรรค์งานให้ดี และเพื่อนยอมรับความสามารถอีกด้วย ส่วนด้านพฤติกรรมของผู้เรียน ผู้เรียนมีความสนใจ ตั้งใจและตอบคำถามแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นคนอื่น ช่วยเหลือดูแลเพื่อนร่วมชั้นเรียน ทำความสะอาดสถานที่และอุปกรณ์เมื่อเลิกใช้เข้าที่เดิมกระตือรือร้นอยากที่จะเรียนมากขึ้น เห็นได้จากผู้เรียนจะถามถึงกิจกรรมที่จะทำต่อไปในชั่วโมงเรียนหน้า ตั้งใจและมีสมาธิในระหว่างเรียนเนื่องด้วยบางกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนไม่เคยเรียนมาก่อนแปลกใหม่ทำให้ผู้เรียนสนใจ ตั้งใจ มีสมาธิ เห็นได้จากแผนการสอนที่ 6 เรื่องแปลงร่าง 7 ขึ้น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนทำแล้วผลงานมีความหลากหลายเห็นถึงความอิสระ สนุกสนานของผู้เรียนที่ได้แสดงเอกลักษณ์ของตนเองออกมาอย่างชัดเจน แต่มีบางกิจกรรมที่ผู้เรียนคุยเล่นหยอกล้อกันเป็นเพราะตัวอย่างผลงานของกิจกรรมในวันนั้นเอนเอียงไปในทางฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกล่าวคือ เด็กผู้หญิงเกินหรือเด็กผู้ชายเกิน หรือตัวอย่างผลงานดูแล้วมีความยากเกินไป จะทำให้ผู้เรียนฝ่ายนั้นไม่อยากจะเรียน ผู้วิจัยแก้โดยการอธิบายเพิ่มและชี้ให้ผู้เรียนเห็นว่ากิจกรรมศิลปะทุกอย่างผู้เรียนสามารถสร้างและแก้ไขเพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของตนเองได้ ไม่จำเป็นต้องเหมือนหรือคล้ายกับผลงานตัวอย่างของครูผู้สอน ข้อที่ควรปรับปรุงอีกเรื่องคือ สื่อที่ใช้เป็นตัวอย่าง

ผลงานให้ผู้เรียนได้ดูเพื่อสร้างความเข้าใจนั้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการลอกเลียนแบบหรือ คล้าย แนวทางการแก้ไขคือ ผู้วิจัยนำผลงานมาให้ผู้เรียนดู ประกอบการสาธิต เมื่อ ผู้เรียนเข้าใจแล้วผู้วิจัยจะเก็บผลงานตัวอย่างไว้ เพื่อป้องกันการลอกเลียนแบบ สิ่ง หนึ่งที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสมาธิของผู้เรียนคือ ความพร้อมของผู้เรียน ผู้เรียนมีความ อยากที่จะเรียน ทั้งความตั้งใจ สมาธิ เป็นสิ่งที่กระตุ้นต่อพัฒนาผลงานของผู้เรียน อีกทางหนึ่ง เพราะโดยปกติแล้วผู้เรียนอายุระหว่าง 10-12 ปี จะมีสมาธิในการทำงาน ประมาณ 15-20 นาทีเท่านั้นในช่วงโม่งเรียนของผู้เรียน ที่ผู้วิจัยสังเกตพบว่าผู้เรียน จะพูดคุยกันบ้างเล็กน้อยหรือเล่นกันเมื่อทำชิ้นผลงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ต่อแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์สร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดสังคม อุดมชัก (GCK4S) อยู่ในระดับ พอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.78 แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66 ด้าน ครูผู้สอน อยู่ในระดับพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.83 ด้านพัฒนาการทางอารมณ์ และการเรียนรู้ อยู่ในระดับพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.83 แสดงให้เห็นว่า เรื่อง ในแต่ละด้านที่ผู้เรียนพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ การปฏิบัติกิจกรรมในการเรียนรู้ และบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนและ การใช้ภาษาสื่อสารและบุคลิกท่าทางของครูผู้สอน การที่ผู้เรียนมีความสุขสนุกสนาน และเป็นอิสระในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ชินกร คำภูธร (2555) ที่กล่าวว่า ความ พึงพอใจของผู้เรียนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาศักยภาพการสอนและส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียน ปัจจัยที่เกิดความพึงพอใจนี้ จะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการ พัฒนาต่อไป สรุปความพึงพอใจของผู้เรียน เพราะผู้วิจัยพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ มี ความสนใจในทุกกิจกรรมการเรียนการสอน มีการยืดหยุ่นเวลาโดยทำงานเสร็จ เรียบร้อยทุกครั้ง มีความมั่นใจในการอธิบายผลงาน เล่าเรื่อง ตอบคำถามแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น สนุกสนานในการเรียน คิดค้นพบสิ่งใหม่ บรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อ การเรียน สอดคล้องกับ พัชร ดีจริง (2554) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับ เนื้อหา บริบทโรงเรียน บรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการเรียน จนเกิดเป็น ทักษะการคิดสร้างสรรค์ได้

การศึกษาครั้งนี้จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมศิลปะ กระดาษสร้างสรรค์อายุระหว่าง 10-12 ปี โดยใช้แนวคิดสังคมอุดมชัก (GCK4S) สามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้หากได้รับการกระตุ้นที่อิสระทางความคิด ผู้เรียนได้รับความรู้ ความสนุกสนาน โดยที่ครูเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริม ผู้เรียน ไม่กดดัน เพื่อให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่า ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นพฤติกรรมการสอนของครูจึงมีส่วนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี ทั้งแบบกลุ่มและเดี่ยว สอดคล้องกับ ปริญญา นันชัยบุตร (2553) ที่กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า ครูควรจัดหากิจกรรมใหม่ ๆ ที่สร้างความสนใจ เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก ใช้คำถามทำให้เกิดคำตอบหลากหลาย กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น ชมเชยและให้กำลังใจ ที่เน้นการพัฒนาทักษะทางศิลปะเชิงสร้างสรรค์ด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับ ชินกร คำภุธร (2555) กล่าวว่า สิ่งที่ครูผู้สอนควรคำนึงคือ กติกา ในชั้นเรียน กฎระเบียบต่างๆ ที่ทำให้ผู้เรียนขาดความเป็นอิสระทั้งการคิดและการกระทำไปได้ เพราะในช่วงวัยนี้ถ้าครูผู้สอนละเลยไม่ให้ความสำคัญกับความคิดสร้างสรรค์เท่าที่ควรจะส่งผลให้ผู้เรียนขาดความสุขในการเรียนในช่วงวัยนี้ได้

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูควรเพิ่มการสอนในเกณฑ์การต่อเนื่องด้วยเส้น เพราะเป็นเกณฑ์ที่ผู้เรียนทำคะแนนได้น้อย โดยเน้นการสอนที่เน้นการคิดไปข้างหน้า กล่าวคือ การคิดกระบวนการโดยรวมก่อนที่จะลงมือสร้างงาน นั่นคือ การวางแผนก่อนลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมความพร้อมของผู้เรียนและการแก้ปัญหาที่เป็นระบบมากขึ้น

2. การจัดกิจกรรมการสอนที่ให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ผลงานนั้น หากเป็นเกมหรือเป็นการแก้ปัญหาฝึกสมองโดยแทรกเข้าไปกับผลงาน ตามแบบแผนการจัดกิจกรรม เรื่อง แปลงร่าง 7 ขึ้นนั้นผู้เรียนจะให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นการกระตุ้น เสริมแรง ทางสมองผู้เรียนได้อย่างดี

3. ผู้เรียน เลียนแบบผลงานตัวอย่างและเพื่อนร่วมห้อง จึงทำให้คะแนนผลงานสร้างสรรค์ในแผนการจัดกิจกรรมในช่วงแรกได้คะแนนน้อย ซึ่งการเลียนแบบงานนั้น ถือว่าผู้เรียนไม่สามารถใช้ความคิดหรือจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: CURSALAD PRAU.
- กรมวิชาการ. (2551). พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: CURSALAD PRAU.
- ชินกร คำภูธร. (2555). ผลการจัดการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ เรื่องทัศนศิลป์ สร้างสรรค์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การสอนแบบส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิพนธ์ ชันแก้ว. (2551). การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคการสร้างสรรค์ ศิลปะเพื่อส่งเสริม จินตนาการ รายวิชา ศ31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวคิดความรู้สึและการเห็นศิลปะ. (อัครสำเน). ขอนแก่น: โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย.
- ปริญญ์ ทนชัยบุตร. (2553). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทัศนศิลป์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภัทรดรา พันธุ์สีดา. (2545). ผลของการฝึกกิจกรรมตามแนวคิดของวิลเลียมส์ ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง สังกัดสำนักงานประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พัชรี ติจรัง. (2554). **การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกิจกรรมส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

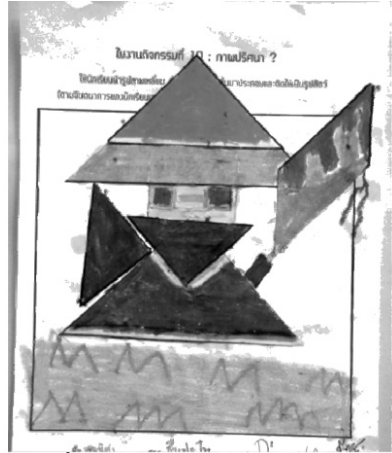
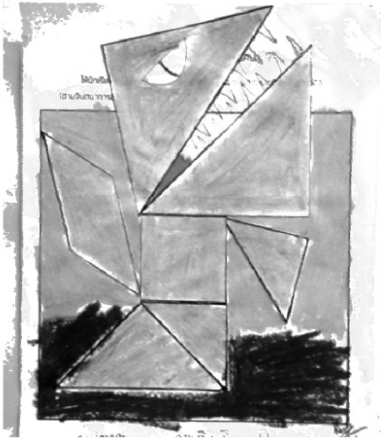
ศรีประภา หิรัญชาติ. (2542). **แผนการฝึกแบบธรรมชาติที่มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศิริประภาพรพันธ์ ตุ่มวิจิตร. (2552). **การศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยจากการจัดกิจกรรมศิลปะการประดิษฐ์ดอกไม้แห้ง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิตสาขา การศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Guilford, J.P. (1967). *The nature of human intelligence*. New York: McGraw-Hill.

Han, Ki-soon. (2000). *Varieties of Creativity : Investigating the Domain-specificity of Creativity in Young Children*. Dissertation Abstracts International.

ภาพผลงานนักเรียน

กิจกรรม แปลงร่าง 7 ชิ้น

กิจกรรม ภาพปริศนา

กิจกรรม พับพับ

